

Vraag nr. 37
van 4 juni 1997
van mevrouw RIET VAN
CLEUVENBERGEN

*Archief- en documentatiecentra voor
doelgroepen – Subsidiëring*

Voor archief- en documentatiecentra voor specifieke doelgroepen wordt soms een extra inspanning gedaan vanuit de overheid.

1. Was er in een van de begrotingen 1996 of 1997 van de minister een budget opgenomen voor een of ander archief- en/of documentatiecentrum ?

Om welk centrum gaat het ? Betrof het een eenmalige financiering, of is het een jaarlijks weerkerende post op de begroting ?

2. Zijn hierover bepaalde afspraken gemaakt (openstelling van het centrum, methode van verwerken van gegevens, inzet vrijwilligers, samenwerking met onderwijs,...) ?

Wordt dit geëvalueerd ? Wat is het resultaat ?

N.B. : Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord van minister Luc Martens

Op basis van de informatie die mij ter beschikking werd gesteld door mijn collega's kan ik meedelen dat volgende initiatieven inzake archief- en documentatiecentra door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd.

1. De administratie Cultuur, afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheken, verleent subsidies aan vier archief- en documentatiecentra op basis van het decreet van 27 juni 1985 op de privaatrechtelijke archief- en documentatiecentra.

De centra die erkend zijn volgens de normen van dit decreet zijn de volgende :

- Katholiek Documentatie- en Onderzoekscentrum (Kadoc) ;

- Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging (Amsab) ;

- Archief, Documentatie- en Onderzoekscentrum voor het Liberalisme ;

- Archief, Documentatie- en Onderzoekscentrum voor het Vlaams-Nationalisme (ADVN).

Voor de jaren 1996 en 1997 werd telkens een budget van 51 miljoen in de begroting ingeschreven.

2. Kind en Gezin zal in het najaar 1997 starten met de uitbouw van een documentatiecentrum kindermishandeling binnen de bibliotheek van de instelling.

Wat het budget betreft dat beschikbaar wordt gesteld voor het documentatiecentrum, werd in de begroting 1997 geen extra som uitgetrokken, daar in een eerste fase zal worden gewerkt binnen het bestaande budget van de bibliotheek van de instelling.

De bibliotheek van Kind en Gezin, en dus ook het documentatiecentrum, is toegankelijk alle werkdagen tijdens de kantooruren (8 tot 12 uur en 13 tot 16.30 uur) en op dinsdag en donderdag ook tijdens de middagpauze. De uitlening van boeken is kosteloos. Brochures kunnen tegen een kleine vergoeding worden aangekocht. De bibliotheek van Kind en Gezin is op zich reeds een vakbibliotheek over kinderen. Ze richt zich naar hulpverleners die met kinderen werken, artsen, verpleegkundigen, kinderverzorg(st)ers, opvoeders en leerkrachten. Ook ouders, opvangouders en studenten behoren tot de doelgroep. De verwerking van de gegevens van de bibliotheek is geïnformatiseerd (Vubis). Jaarlijks worden statistieken gemaakt omtrent het gebruik van de bibliotheek.

3. De voorzieningen van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie beschikken over documentatie in verband met bepaalde doelgroepen, maar subsidies hiervoor zitten vervat in de globale subsidies die de voorzieningen krijgen voor hun werkingskosten.

In 1997 bedraagt de totale subsidie voor de voorzieningen 125.383.698 frank.

4. De begroting Gelijke-Kansenbeleid 1996 voorzag niet in een budget voor de financiering van de oprichting van archief- en documentatiecentra.

In de begroting 1997 is een bedrag van 782.000 frank uitgetrokken voor de financiering van de oprichting van een archief m.b.t. homo's en lesbiennes, namelijk de VZW Fonds Suzan Daniel. Deze organisatie staat niet nominatim ingeschreven in de begroting 1997 en krijgt een subsidie voor één jaar, waarna het project zal worden geëvalueerd.

Het Fonds Suzan Daniel wil een archief uitbouwen m.b.t. de homo- en lesbiennebeweging en -cultuur, in samenwerking met gereputeerde archiefinstellingen in Vlaanderen. De toekenning van de subsidie is verbonden aan een duidelijke taakomschrijving, met afspraken over de werking van het centrum, om de opdracht zo efficiënt mogelijk uitvoerbaar te maken. Door samen te werken met reeds bestaande archiefinstellingen wat infrastructuur en kennis inzake archivering betreft, kan het Fonds Suzan Daniel zich concentreren op het bijeenbrengen van het materiaal en het werken aan een archiefbewustzijn bij deze groep, en worden mogelijke overlappingen in hun werking vermeden.

Het project loopt over één jaar, waarna met de organisatie en de andere betrokken partijen (de medewerkende archiefinstellingen) een evaluatie zal worden gemaakt en, afhankelijk van het resultaat, het project al dan niet zal worden verlengd of verder uitgewerkt.

Daarnaast is een nominatim subsidie ingeschreven ten bedrage van 7.200.000 frank voor het documentatiecentrum Rol en Samenleving VZW.

De VZW Rol en Samenleving (RoSa) is een onderzoeks- en documentatiecentrum aangaande de positie van de vrouw in onze samenleving. Het stond in 1996 reeds nominatim ingeschreven in de begroting op het programma 43.2 – Volksontwikkeling en Bibliotheken. Met ingang van 1997 werd het overgeheveld naar het programma

Gelijke-Kansenbeleid.

Gedetailleerd afspraken m.b.t. werking en opdrachten, vooral ook inzake de beleidsondersteunende rol, zullen worden vastgelegd in het subsidiebesluit. Zodra de begrotingscontrole 1997 is goedgekeurd en de overheveling een feit, zal dit worden uitgewerkt.

5. De bibliotheek, annex documentatiecentrum van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) maakt deel uit van het Vlaams Fonds. Het betreft hier een jaarlijks terugkerende post op de begroting van het VFSIPH. Voor de gehele werking van deze dienst (publicatiekosten, aankoop en bijwerken van losbladige werken, bijwonen van congressen en studiedagen, aankoop van boeken en tijdschriften) werd in 1996 een bedrag van 4.799.000 frank begroot, voor 1997 4.970.000 frank. Deze dienst staat gedurende de werkuren open voor personen met een handicap en voor iedereen die belangstelling heeft voor gehandicaptenzorg en gehandicaptenbeleid.
6. Binnen de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn is op de afdeling Algemeen Welzijnsbeleid de Welzijnsbibliotheek actief. Deze bibliotheek, archief- en documentatiedienst is gevestigd in het Centrum voor Opleiding en Vervolmaking van de Kaders, Terlindenlaan 14, Overijse.

Op de basisallocatie (BA) 12.20 beschikt het Centrum voor Opleiding en Vervolmaking van Kaders (COVK) over 3.000.000 frank per jaar, onveranderd voor 1996 en 1997.

Hiervan is 1.400.000 frank beschikbaar voor bibliotheek en documentatie.

Verder is er de VZW Vlaams Centrum voor de Bevordering van het Welzijn van Kinderen en Gezinnen. Naast de publicatie omtrent de evolutie van het wetenschappelijk werk inzake gezinsbeleid, speelt dit Centrum een stimulerende rol in de studie en registratie van gegevens inzake kinderrechten. Binnen de begroting is onder BA 33.01

8,6 miljoen frank voor 1997 beschikbaar.

Dit Centrum subsidieert twee documentatiediensten :

– KULeuven : GIDS –
(Gezinswetenschappe-lijke Documentatie, Informatie en Servicele-ning, E. Van Evenstraat 2B, 3000 Leuven ;

– Universiteit Gent : KIDS,
(Kinderrechten-gids, Centrum voor de Rechten van het kind), Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent. De Welzijnsbibliotheek omvat twee grote pijlers in gezamenlijk beheer binnen het COVK :

- de COVK-bibliotheek en archief, met ongeveer 6.000 boeken, 250 video's en een 80-tal jaargangen tijdschriften en losbandige aan-vulwerken ;
 - de Mediabib, gevestigd in het Markiesgebouw, met ongeveer 850 boeken, 40 tijd schriften en losbladige werken, 250 cd-roms, een Internetaansluiting en een scanner.

Beide locaties richten zich op ambtenaren van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn en kunnen worden geraadpleegd door buitenstaanders uit het ruime welzijnsveld. Het aankoopbeleid richt zich op het welzijnswerk en -beleid, met jaarlijkse aandachtspunten. Voor 1997 zijn dit onder andere (non-profit) management, kwaliteit en kwaliteitsnormen, welzijnspreventie en kinderrechten.

Het gezamenlijk bestand boeken en tijdschriftartikelen wordt ontsloten door een eigen numeriek- en trefwoordenbestand, dat werd geautomatiseerd onder MS-Access en binnen het netwerk raadpleegbaar is. Het bestand is beschikbaar voor derden via E-mail. Een (gedrukte) overzichtscatalogus en tweemaandelijks aanwinstlijsten en themalijsten worden verzonden aan alle ambtenaren van onze administratie en aan alle geïnteresseerden.

De bibliotheken zijn bereikbaar ter plaatse, telefonisch, per E-mail, fax, aanvragen per post, enzovoort. Raadpleging via Internet is in voor-bereiding. Het gevraagde kan ter plaatse

worden afgehaald of worden toegezonden. Ontleningen en het beschikbaar stellen van materialen zijn gratis.

Driemaandelijks wordt een overzichtsstatistiek bijgehouden over het aantal raadplegingen. Jaarlijks wordt het gebruik van tijdschriften en boeken geëvalueerd en aangepast aan de behoefte van de diverse afdelingen. Hierbij worden ook de aandachtspunten en onderwerpen vastgelegd.

Op dit ogenblik worden verschillende samenwerkingsverbanden gerealiseerd. Contacten zijn lopende met :

- Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudien – GIDS
- KIDS
- Pedagogische Bibliotheek, Universiteit Gent – International Centre, Nationaal Instituut voor Zorg en Welzijn, Nederland
- Federale Voorlichtingsdienst
- Diverse Sociale Hogescholen.

7. Lastens de begroting Economie werd in de bedoelde periode één vaststelling verricht voor het project Databank Ondergrond Vlaanderen.

Voor het project Databank Ondergrond Vlaanderen, kortweg DOV, werd lastens de begroting 1996 een krediet van 5.986.118 frank vastgelegd.

Met het ondertekenen van het bilateraal samenwerkingsprotocol door de secretarissen-generaal van de departementen EWBL (Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw) en LIN (Leefmilieu en Infrastructuur) werd in 1996 de start gegeven tot de ontwikkeling van de DOV.

Overeenkomstig de bepalingen van het Samenwerkingsprotocol is op 22 mei 1996 een coördinerende stuurgroep geïnstalleerd die het project tweemaandelijks opvolgt. Daarnaast zorgt een ondersteunend centrum voor de dagelijkse opvolging. DOV beoogt een valorisatie van de archiefgegevens van de Vlaamse ondergrond op een gecoördineerde, gestructureerde en doelgerichte manier. De databank zal

modulair worden gebouwd en toelaten om beleidsondersteunende kaarten aan te maken, zoals de geologische, geotechnische en hydrogeologische kaarten.

De interdepartementale uitwerking van de databank past verder volledig in het kader van de beleidsopties voor GIS-Vlaanderen (Geografisch Informatiesysteem). De doelgroepen zijn voornamelijk op drie vlakken gesitueerd, namelijk bij de overheid, de bedrijfswereld en de wetenschappelijke wereld.

Wat de timing betreft, ligt het in de bedoeling om tegen eind 1997 de eerste implementatie te realiseren met de mogelijkheid voor opvraging van de gegevens door de rechtstreeks betrokken partijen (administratie Economie, Aminoal en administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten).

8. Lastens de begroting Media ontvangen via het Fonds Film in Vlaanderen een aantal verenigingen een jaarlijkse subsidie voor het totaal van hun werking ter bevordering van de audiovisuele cultuur, waar onder meer ook een documentatiecentrum een beperkt onderdeel van kan uitmaken.

Concreet gaat het om volgende instellingen :

- Argos (experimentele/kunsthlm en -video)
- Belgisch Animatiefilmcentrum (animatiefilm)
- De Andere Film
- Katholieke Filmclub
- Socialistische Federatie van Filmclubs
- Socialistische Filmactie
- Vlaams Centrum voor Kinder- en Jeugdhlm (jeugdhlm)
- Vlaamse Dienst voor Filmcultuur.

De subsidie kan maximaal 1/3 van de totale uitgaven bedragen.

Als voorwaarde wordt gesteld dat de documentatiecentra toegankelijk moeten zijn voor het publiek.

9. In het budget van OVAM (Openbare Afval-

stoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest) werd respectievelijk 5.650.000 frank voor 1996 en 5.000.000 frank voor 1997 uitgetrokken voor de uitbouw van het Technisch Wetenschappelijk Informatiecentrum Afvalstoffen (Twica). Het betrof hier geen eenmalige financiering, maar een jaarlijks weerkerende post op de begroting van OVAM.

Het informatiecentrum is in de eerste plaats een intern documentatiecentrum. Bij het aankopen van literatuur (zowel boeken als tijdschriften) wordt rekening gehouden met de vastgelegde taken van de OVAM. Alle alzo aangekochte literatuur wordt overzichtelijk ontsloten in een databank, met respectievelijke bibliografische gegevens. De toegang binnen OVAM is vrij. Voor externe geïnteresseerden daarentegen is dit mogelijk na afspraak. Sinds kort is het centrum, wat achtergrondinformatie en literatuur-opzoeken betreft, ook toegankelijk via het Internet via de OVAM-website.

Het Twica is in Vlaanderen sinds begin de jaren '80 uitgegroeid tot het referentiepunt op vlak van de afvalstoffen- en bodemproblematiek. Op Europees vlak werd het erkend door het UNEP (United Nations Environmental Program) op gebied van afvalstoffen.

10. Op het tewerkstellingsdomein wordt slechts één documentatiecentrum gesubsidieerd. Tijdens de begrotingsjaren 1996 en 1997 werd/wordt in het kader van het Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarkttrappage (Viona) een Vlaams Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming gefinancierd (WAV). Deze financiering komt voor 60 % ten laste van het activiteitenprogramma 13.10 "algemeen wetenschapsbeleid", dat valt onder de verantwoordelijkheid van de minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid. De overige 40 % wordt geput uit het Operationeel Programma van doelstelling 4 van het Europees Sociaal Fonds voor Vlaanderen, waarvoor de Vlaamse minister bevoegd voor Tewerkstelling medeverantwoordelijk is. Het totale budget van het Vlaams Steunpunt WAV voor het werkingsjaar 1 juni 1996 tot 30 juni 1997 (begroting 1996) bedraagt 26.912.839 frank. Voor het werkingsjaar 1 juli

1997 tot 30 juni 1998 wordt een totale financiering voorbereid van 26.421.453 frank (begroting 1997).

Er moet hierbij worden benadrukt dat de activiteiten vermeld in bovenvermelde overeenkomsten veel ruimer zijn dan het uitbouwen van een documentatiecentrum.

De uitbouw van een veeleer gespecialiseerd informatie-, documentatie- en adviescentrum rond de thema's arbeid, arbeidsmarkt en werkloosheid maakt slechts een fractie uit van bredere werkzaamheden. Deze behelzen onder meer :

- de coördinatie en uitwerking van een jaarlijks statistisch verslag over de arbeidsmarkt in Vlaanderen ;
- de netwerkvorming op vlak van statistische arbeidsmarktdata met Vlaamse administraties, de VDAB en subregionale instanties (STC's, STD's, GOM's) ;
- de organisatie van studiedagen ;
- het bieden van een publicatieforum (Nieuwsbrief van het Steunpunt WAV).

De door de Vlaamse volksvertegenwoordiger bevroagde documentatieactiviteiten worden hoofdzakelijk verricht voor een gespecialiseerd publiek : beleidsmakers, wetenschappelijk onderzoekers, administraties. Maar ook algemeen geïnteresseerden (bedrijfsleven, instellingen, particulieren) kunnen er terecht en worden effectief bereikt met deze dienstverlening.

De financiering van het Vlaams Steunpunt WAV wordt sinds midden 1994 jaarlijks hernieuwd (het project past in een maatregel beslist tijdens de eerste Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie).

De activiteiten van het documentatiecentrum, zoals trouwens alle opgelegde werkzaamheden, worden strikt omschreven bij de contractering en via tussentijdse en eindrapportering aangetoond aan de opdrachtgevers. Naast deze specifieke verantwoording, beoordeelt de Stuurgroep Strategisch Arbeidsmarktonderzoek continu de geleverde prestaties en vormt de frequente raadpleging door de verscheiden gebruikersgroepen het beste bewijs van de

noodzaak en effectiviteit van de dienstverlening.

11. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) subsidieert geen externe documentatiecentra. Wel bezit ze een eigen documentatiecentrum dat reeds 4 jaar operationeel is en waarvoor jaarlijks in een budget wordt voorzien.

Het VMM-documentatiecentrum bundelt informatie over de milieuproblematiek in het algemeen en over water en lucht in het bijzonder. Water en lucht zijn de beleidsterreinen van VMM. Het documentatiecentrum staat ten dienste van het VMM-personeel en van alle geïnteresseerden.

De personeelsleden werkzaam in het documentatiecentrum zijn personeelsleden van de Vlaamse Milieumaatschappij en worden geëvalueerd volgens het nieuwe ambtenarenstatuut. Alle boeken, tijdschriftartikels, video's en cd-roms relevant voor de Vlaamse Milieumaatschappij, worden verwerkt in een bibliotheekbestand (met catalogus-, bestel- en uitleenbestand) waarin bibliografische gegevens (titel, auteur, korte inhoud, trefwoorden, ...) van een boek of een artikel worden aangebracht.

Het documentatiecentrum van de Vlaamse Milieumaatschappij is tevens verantwoordelijk voor de verkoop van VMM-rapporten, het beantwoorden van informatievragen, het ontwerpen van presentaties voor VMM-personeelsleden en het actueel houden van een doelgroepenbestand.

Alle doelgroepen kunnen in het documentatiecentrum terecht. Buiten de VMM-personeelsleden maken vooral studenten en onderwijzers gebruik van het documentatiecentrum.

Het VMM-documentatiecentrum werkt samen met andere milieudocumentatiecentra, dit zijn OVAM, VLM (Vlaamse Landmaatschappij), SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen), Stichting Leefmilieu, Instituut voor Natuurbehoud, Bond Beter Leefmilieu en EMIS (Energie- en Milieu Informatiesysteem) onder de naam Flanders Environmental

Library Network (Felnet), met als doel gebruikers beter te kunnen begeleiden bij het

opzoeken van milieu-informatie.